

[Fisker.]

har vist Vej. Jeg tænker her dels paa den højtærede Ministers Meddelelse forleden om, at Renten af de betydelige Midler, hvorover man raader i Overformynderiet, er nedsat med en halv Procent, fra 5 til $4\frac{1}{2}$ pCt. pro anno, og det er mig bekendt, at denne Nedsættelse allerede har virket baade i December Termin og i sidste Juni Termin, altsaa faktisk for hele sidste Aar. Det samme gælder ogsaa Renten for Beløb i faste Ejendomme af Midlerne fra Sorø Akademi og flere andre Steder. Man vil i Befolkningen opfatte det, der her er foregaaet, som Vidnesbyrd om, at den nuværende Regering agter at tage de Midler i Brug, hvorover den raader, for at fremskaffe den ønskede Renteløstelse, og ingen kan benægte, at dersom den høje Rigsdag vedtager det Forslag, der her foreligger, saa vil dette kunne medvirke til at skabe den Opinion, der skal til for at overvinde Modstanden mod en Nedsættelse af den private Udlaansrente. Jeg er enig i, at Regeringen, saaledes som vort Pengevæsen nu en Gang er indrettet, ikke overfor det private Udlaan vil kunne øve nævneværdig anden Indflydelse end det moralske Pres, der indeholdes i de af Regeringen allerede iværksatte og i de her foreslaaede Foranstaltninger.

Den højtærede Finansminister har her fra Tingets Talerstol for faa Maaneder siden rettet Anmodning til Landets Seddelbank, som i Kraft af sit Monopol har større Forpligtelser overfor Erhvervslivet end nogen anden, om en Diskontonedsættelse. Denne har ogsaa fundet Sted, men beklageligvis har man ikke mærket stort til denne Diskontonedsættelse ude i Landet; de forskellige Pengeinstitutter holder igen, og den gamle og gængse Opfattelse, at Seddelbanksdiskontoen automatisk vil paavirke Rentesaetserne hele Landet over, er ikke blevet bekræftet. Der er Grund til at tro, at en yderligere Diskontonedsættelse, som under den forhaandenværende Pengerigelighed antagelig kunde gennemføres, vilde kunne slaas igennem og medføre en Rentenedsættelse Landet over, men Regeringen er jo ude af Stand til at paabyde noget saadant, og jeg nægter ikke, at jeg vilde finde det naturligt, om Lederne af Banker og Sparekasser allerede nu havde draget Konsekvensen af den sidste Diskontonedsættelse. Der er fra den høje Regerings Side bebudet Forhandling herom mellem Regeringen og Lederne af de private Udlaansvirksomheder, og jeg haaber, disse Forhandlinger maa faa et saadant Udfald, at Hensigten opnaas. Men i øvrigt er det jo Repræsentanter for det Landbrug,

som nu kræver Renten sat ned, der behersker en meget stor Del af vore Sparekasser og vore Banker, og det er paa disse Virksomheders Generalforsamlinger, det er i Bankraad og Sparekassebestyrelser, den endelige Afgørelse skal træffes, det er ikke overfor Landets Regering, men det er her, Kravene maa stilles, og det er her, Kravene skal gennemføres.

Den højtærede Finansminister benyttede ved Forelæggelsen af dette Forslag Lejligheden til at fremsætte nogle Betragtninger om Realkredit, om Kredit- og Hypotekforeningernes Virksomhed, Udtalelser, som jeg er overordentlig tilfreds med og kan give min fulde Tilslutning. Der udfoldes fra disse Foreningers Side en Virksomhed af megen Betydning for Erhvervslivet og under saadanne Former, at der ikke uden Grund er skabt en kvalificeret Tillid til disse Foreningers Kasseobligationer saavel herhjemme som paa det udenlandske Pengemarked. Naar dette er Tilfældet, skyldes det mere end noget andet det solide Grundlag og det solidariske Ansvar, hvorpaa denne Udlaansvirksomhed er baseret, og tillige den Kendsgerning, at Belaeningen aldrig, selv under svingende Konjunkturer, er drevet højere op, end at den samlede Panteværdi altid har ligget et godt Stykke derover. Som Følge heraf er de af Foreningerne indgaaede Forpligtelser nøje blevet overholdt, og Obligationskøbernes berettigede Krav er stedse opfyldt til Punkt og Prikke. Dette har saa igen medført, at disse Papirer, hvis lette Omsætning er af afgørende Betydning, altid og uden Vanskelighed har fundet Afsætning paa Pengemarkedet. Det er derfor saare beklageligt, at der i den Krisedebat, der nu føres, har kunnet hæve sig Røster som f. Eks. Hr. Tvedegaards forleden, der krævede Nedsættelse af Renten ogsaa for amortisable Laan i faste Ejendomme. Noget saadant er naturligvis fuldkommen ugørligt, disse Laan maa amortiseres indenfor den gældende Periode og i Overensstemmelse med de udstedte Pantebreve; der er overhovedet ingen Vej udenom. Derfor er saadanne Udtalelser direkte skadelige ved den Uro, de muligvis kan vække paa Obligationsmarkedet, og den højtærede Finansminister gjorde en god Gerning, da han forleden Dag saa omgaaende og kraftigt stemplede disse Udtalelser som det, de i Virkeligheden er, løse og intet-sigende og uden nogen Realitet bag sig.

Men undersøger man, hvad Aarsagen er til det høje Renteniveau her i Landet, kommer man efter min Mening ikke udenom, at de 5 pCt. forrentede Kasseobligationer har deres store Del af Skylden, og jeg har